

ДО

**ЧЛЕНОВЕТЕ НА НАУЧНОТО ЖУРИ ПРИ
ПРАВНО-ИСТОРИЧЕСКИЯ ФАКУЛТЕТ
НА ЮЗУ „НЕОФИТ РИЛСКИ”**

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Николай Атанасов Марин, преподавател в катедра
„Международно право и международни отношения” в Правно-историческия
факултет на Югозападния университет „Неофит Рилски”

относно дисертационен труд за придобиване на научната степен “доктор на
науките” в професионално направление 3.6 Право (Международно право и
международни отношения)

на тема: **“Развитие и роля на Световната здравна организация
(международноправни аспекти)”**

с автор: проф. д-р Габриела Белова Белова-Ганева

1.Общо представяне на представените материали

Със Заповед №1037 от 07.06.2024 г. на заместник-ректора на ЮЗУ
„Неофит Рилски” доц. д-р Петрана Стойкова съм определен за член на
научното жури за защита на дисертационен труд на тема: „Развитие и роля на
Световната здравна организация (международноправни аспекти)” за
присъждане на научната степен „доктор на науките“ в професионално
направление 3.6. „Право“, (Международно право и международни
отношения) с кандидат: проф. д-р Габриела Белова Белова-Ганева.
Представеният от кандидата комплект материали на хартиен и електронен
носител е в съответствие с изискванията на Закона за развитие на
академичния състав в Република България, Правилника за прилагане на
ЗРАСРБ и Вътрешните правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ
„Неофит Рилски“.

Уважаеми членове на Научното жури,

В чл. 12 от Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) са определени изискванията за придобиване на научната степен “доктор на науките”, както следва:

Чл. 12 (1) “Научната степен “доктор на науките” се придобива от лице с образователна и научна степен “доктор”.

Чл. 12 (3) Дисертационният труд по ал. 2 трябва да съдържа теоретични обобщения и решения на големи научни или научноприложни проблеми, които съответстват на съвременните постижения и представляват значителен и оригинален принос в науката.

Чл. 12 (4) Дисертационният труд по ал. 2 се подготвя самостоятелно и не може да повтаря буквално темата и значителна част от съдържанието на представения за придобиване на образователната и научна степен “доктор”.

На тези изисквания в ЗРАСРБ съответстват точно разпоредбите на чл. 35 и чл. 37 (1) и (2) от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, приет от Министерския съвет, както и чл.61 и 63 от Вътрешните правила за развитие на академичния състав на ЮЗУ „Неофит Рилски”.

Проф. д-р Габриела Белова-Ганева отговаря на изискванията по чл. 12 (1) и чл. 12 (4), тъй като притежава диплома за ОНС „доктор” по научната специалност 05.05.15 Международно право и международни отношения с № 29249/30.07.2004 г., издадена от Висшата атестационна комисия, от която е видно заглавието на дисертационния труд за придобиване на ОНС „доктор”, а именно „Процесът на европейска интеграция и националният суверенитет”. Следователно категорично може да бъде направен изводът, че представеният дисертационен труд не “повтаря буквално темата и значителна част от съдържанието” на дисертацията за “доктор”.

2. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Безспорна е актуалността на представения дисертационен труд във връзка отминалата неотдавна пандемия от COVID-19, представляваща сериозна глобална заплаха за общественото здраве и противоречивата, а в немалко случаи и критична оценка на дейността на Световната здравна

организация. Авторът добре познава състоянието на досегашните изследвания в тази област, което проличава от внушителния списък на литературните източници и техния задълбочен анализ и компетентен коментар към тях.

Във връзка с дисертационния труд от кандидата са представени 17 публикации от периода 2014 - 2023 г., т.е след заемане на академичната длъжност „професор”. Съавтори в част от публикациите са проф. д.н. С. Леончик, проф. д-р Н. Марин, доц. д-р Г. Георгиева, д-р А. Христова, д-р Й. Кочев, които са разпознаваеми изследователи, както и д-р Станислав Павлов, защитил през 2022 г. под ръководството на проф. Белова дисертационен труд на тема: „Международноправни аспекти на правото на здраве”. Приложеният списък на научни изследвания по темата на дисертацията показва, че проф. д-р Г. Белова проявява траен интерес към изследваната проблематика.

Авторефератът е в обем на 49 страници и е структуриран правилно и представя основните цели, научно-изследователски задачи, методи на изследване и научни подходи, основните аспекти на съдържанието на отделните глави и основните изводи и по този начин отговаря на академичните изисквания за такъв род изследвания.

Освен представените по темата на дисертационния труд публикации, кандидатът е автор на редица други статии в областта на международното право, правото на ЕС и на Съвета на Европа, както и по проблематиката на правата на човека. Общата внушителна продукция на автора и забелязаните цитирания (общо 450 т. по показателите по буква „Д”) са убедително и категорично доказателство, че резултатите от изследователската дейност на автора са станали достойни на широката научна общност. Представената научна продукция от кандидата значително надхвърля изискуемите показатели за “доктор на науките” в съответствие с Правилника за прилагане на ЗРАСРБ.

В настоящата рецензия основен предмет на оценка ще бъдат качествата на дисертационния труд на тема: „Развитие и роля на Световната здравна организация (международноправни аспекти)“. Трудът обхваща сравнително голям хронологически период на развитието на СЗО на база на съществуващите до този момент здравни организации, в който настъпват

дълбоки промени в нейната характеристика, участници и управление. Дисертационният труд е посветен на актуална и интердисциплинарна тема, поради което представлява определен научен интерес, но също така има и практическо приложение. Той отразява натрупаните знания, практически опит и преподавателска работа на кандидата Габриела Белова в Правно-историческия факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски” и като гост-професор в Дипломатически институт към МВнР и в чужди университети с лекции и курсове в областта на международното право, правото на Европейския съюз, защитата на правата на човека, конфликтологията и проблемите на сигурността.

Трудът представлява разработка на нов проблем за българската специализирана литература. Трудът притежава стройна структура – увод, шест глави, заключение, приложения и използвани източници и литература (над 230 източници на кирилица и на латиница (монографии, статии и студии, актове и документи, интернет източници), в общ обем от 287 стандартни машинописни страници.

Трудът е добре разработен, структурата е логична. Тук ще очертая част от приносите на дисертационния труд, които условно могат да се разделят на теоретични, научни и теоретико-приложни. Заявявам, че приемам посочените приносни моменти в дисертационния труд, с което считам е изпълнено изискването на чл.12, ал. 3 от ЗРАСРБ, и сред които бих открил следните **по-съществени научни приноси**:

- Настоящото изследване е първото цялостно и задълбочено изследване на международноправните аспекти в развитието и значението на СЗО като ръководен и координиращ център в областта на общественото здраве в исторически и актуален контекст. То включва богат обзор на научни разработки по въпроса от български и чуждестранни автори.
- Открито е мястото и ролята, но и спецификите на СЗО като една от специализираните организации от системата на Организацията на обединените нации.
- Поставен е акцент върху нормативните правомощия на Световната **здравна** асамблея, която в съответствие с член 19 от Конституцията

разполага с правомощията да приема **конвенции** или **споразумения** по всеки въпрос от компетентността на Организацията, но също така има право да приема **правила** в пет точно определени области, изброени в член 21. Една от тези области е свързана с приемането на *„санитарни и карантинни изисквания и други процедури, предназначени да предотвратят международното разпространение на болести”*, в съответствие с която са приети Международните санитарни правила, познати след 1969 г. като Международни здравни правила.

- С оригиналност се отличава заключението, че Световна здравна организация дори и в своето наименование (World Health Organization) се свързва с трудното отстояване на идеята, че здравето обхваща целия свят, в това число колониалните и развиващите се държави. Неслучайно Конституцията на СЗО е подписана от шестдесет държави, повече дори в сравнение с подписалите Устава на ООН.
- Оригинален е анализът на актовете, предвидени в членове 19 и 21 от Конституцията на СЗО, а именно конвенции, споразумения, правила, както и на чл.20. Последният е характеризирен като необичаен за международното право механизъм за сключване на многостранни договори, тъй като предвижда, че всеки член на организацията се задължава в срок от осемнадесет месеца от датата на приемане на съответната конвенция или споразумение от Световната здравна асамблея да предприеме стъпки за нейното/неговото одобряване, дори и в случай, че националната делегация в СЗО е гласувала против. Приемането на правила в съответствие с чл.22 е дори по-забележително, отколкото за приемането на споразумения или конвенции. С приносен характер е направеният извод, че в международното право, може би единствено Конституцията на СЗО позволява обвързване и налагане на задължения при липса на изричното съгласие на държавата.
- С оригиналност се отличава анализът относно ликвидирането на едрата шарка, постигнато в края на 70-те години на ХХ в. действително представлява забележително постижение, тъй като е първата в историята успешна човешка намеса за преодоляване на

значима инфекциозна болест, но същевременно показва, че в условията на Студената война независимо от напрежението между двете суперсили, „техническо” сътрудничество между САЩ и Съветския съюз все пак е възможно.

- Принос представлява изложението относно сериозността на пандемията COVID-19, категорично представляваща заплахата за общественото здраве, която може да обоснове ограничения на определени права, като например, онези, които произтичат от налагането на карантина или изолация, или ограничават свободата на движение. Подобни ограничения могат да бъдат наложени само когато са законосъобразни, преследват законна цел и са пропорционални в съответствие с принципите от Сиракуза. Направен е изводът, че по отношение на масовото въвеждане на карантина във връзка с COVID-19, СЗО възприема донякъде противоречив подход. СЗО е подложена на критики, част от които я определят като твърде приятелски настроена към Китай, а също така, че е предприела неправилни стъпки в началото на кризата. Обърнато е внимание на важни предизвикателства пред международната общност, свързани с COVID-19 като т.нар. инфодемия и киберпрестъпленията, като е разгледана първата кибератака, извършена срещу болнично заведение (Бърно, 13 март 2020 г.). С приносен характер е изясняването на понятието за PHEIC - извънредно събитие, което представлява риск за общественото здраве на населението на други държави поради глобално разпространение на болестта.
- Оригинално е изложението в последната част относно МЗП, чиято цел е да подпомогнат превенцията и реакцията срещу здравни заплахы от международна значимост. Въпреки че са основно преработени през 2005 г., за да подготвят по-добре международната общност за реакция в случай на избухване на епидемия, поставен е въпросът доколко МЗП са достатъчно подходящ правен инструмент за непознати, заразни, продължителни и широкоспектърни заболявания като COVID-19. Справедливо е заключението, че се налагат изменения на МЗП, които се очаква да бъдат разгледани на 77-та сесия на СЗА през м. май 2024 г.

Следва да посоча, че посочените дотук научни, научно-теоретични приноси и научно-приложни приноси на това първо и академично професионално представено изследване на ролята и развитието на Световната здравна организация, не изчерпват в никакъв случай постиженията на труда.

4. Лични впечатления от кандидата

Познавам Габриела Белова като преподавател в Правно-историческия факултет на Югозападния университет „Неофит Рилски”, където работим в една катедра. Свидетел съм на нейното професионално развитие през последните две десетилетия, като съм участвал като член на научното жури и в процедурата за конкурса ѝ за заемане на академичната длъжност „професор“. Нейното присъствие в научната колегия е силно, колегите я познават и уважават.

5. Критични бележки и препоръки

Бих препоръчал кандидатът да продължи своята изследователска дейност по проблемите на СЗО, както и трудът да бъде публикуван на български и английски език.

6. Заключение

В заключение, бих искал да посоча, че проф. д-р Габриела Белова Белова-Ганева е утвърден и резултатен преподавател и изследовател, член е на Българската асоциация по международно право и на Българската асоциация по европейско право, на редколегии на български и чуждестранни списания, едното от които е включено в SCOPUS, както и на програмни комитети на конференции. Тя е и представител на България в Групата на независимите експерти към Конгреса на местните и регионалните власти в Съвета на Европа, както и заместващ член в Агенцията за основните права на Европейския съюз.

Представеният от проф. д-р Габриела Белова дисертационен труд за придобиване на научната степен “доктор на науките” в професионално направление 3.6 “Право” напълно отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и на ВПРАСЮЗУ за придобиване на научната степен „доктор на науките”.

Кандидатът проф. д-р Габриела Белова е представила достатъчен брой научни трудове, публикувани след материалите, използвани при заемането на академичната длъжност „професор”. В представения дисертационен труд има оригинални теоретични и научни приноси и теоретични разработки с практическа приложимост. На основание на гореизложеното, давам убедено положителна оценка на дисертационния труд и предлагам на уважаемите членове на научното жури да оценят високо достойнствата на дисертационния труд и да присъдят на проф. д-р Габриела Белова Белова-Ганева научната степен „доктор на науките“ в професионално направление 3.6. „Право“ (Международно право и международни отношения).

14.08. 2024 г.

проф. д-р Николай Марин

TO
MEMBERS OF THE SCIENTIFIC JURY
AT THE FACULTY OF LAW AND HISTORY
OF SWU “NEOFIT RILSKI”

REVIEW

by Prof. Nikolay Atanasov Marin, PhD, Lecturer at the Department of
International Law and International Relations at the Faculty of Law and History of
the South-West University “Neofit Rilski”

regarding a dissertation for the awarding of the scientific degree “Doctor of
Science” in the professional field 3.6 Law (International Law and International
Relations)

on the topic: **“Development and Role of the World Health Organization
(International Legal Aspects)”**

by Prof. Gabriela Belova Belova-Ganeva, PhD

1. General Presentation of the Submitted Materials

By Order No. 1037 dated 07.06.2024, issued by the Deputy Rector of SWU
“Neofit Rilski” Assoc. Prof. Petrana Stoykova, PhD, I have been appointed as a
member of the scientific jury for the defense of a dissertation titled: “Development
and Role of the World Health Organization (International Legal Aspects)” for the
awarding of the scientific degree “Doctor of Science” in the professional field 3.6.
Law, (International Law and International Relations) by the candidate Prof.
Gabriela Belova Belova-Ganeva, PhD. The set of materials presented by the
candidate, both in paper and electronic form, complies with the requirements of the
Law for the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria

(LDASRB), the Regulations for the Implementation of the LDASRB, and the Internal Rules for the Development of the Academic Staff at SWU “Neofit Rilski”.

Dear members of the Scientific Jury,

In Art. 12 of the Law for the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria (LDASRB), the requirements for obtaining the scientific degree “Doctor of Science” are defined as follows:

Art. 12 (1) “The scientific degree “Doctor of Science” is acquired by a person with an educational and scientific degree “Doctor”.

Art. 12 (3) The dissertation under para. 2 should contain theoretical summaries and solutions of major scientific or scientifically applied problems that correspond to modern achievements and represent a significant and original contribution to science.

Art. 12 (4) The dissertation under para. 2 is prepared independently and cannot literally repeat the topic and a significant part of the content of the document presented for the acquisition of the educational and scientific degree “Doctor”.

The provisions of Art. 35 and Art. 37 (1) and (2) of the Regulations for the Implementation of the LDASRB, adopted by the Council of Ministers, as well as Art. 61 and 63 of the Internal Rules for the Development of the Academic Staff at SWU “Neofit Rilski”, are also relevant.

Prof. Gabriela Belova-Ganeva, PhD meets the requirements under Art. 12 (1) and Art. 12 (4) because she holds a diploma for the Educational and Scientific Degree “Doctor” in the scientific branch 05.05.15 International Law and International Relations (Diploma No. 29249/30.07.2004, issued by the Higher Attestation Commission). The title of the dissertation for the acquisition of the Educational and Scientific Degree “Doctor” was “The Process of European Integration and National Sovereignty”. Therefore, it can be categorically concluded

that the presented dissertation does not “literally repeat the topic and a significant part of the content” of her doctoral dissertation.

2. Characterization and Evaluation of the Dissertation Work

The relevance of the presented dissertation work is indisputable, especially in light of the recently passed COVID-19 pandemic, which posed a serious global threat to public health. The activities of the World Health Organization have received controversial and, in many cases, critical assessments. The author demonstrates a thorough understanding of the current state of research in this area, as evidenced by the impressive list of literary sources, their in-depth analysis, and competent commentary.

In connection with the dissertation work, the candidate presented 17 publications from the period 2014 - 2023, i.e., after occupying the academic position of “Professor”. Co-authors of some of these publications include notable researchers such as Prof. S. Leończyk, D.Sc., Prof. N. Marin, PhD, Assoc. Prof. G. Georgieva, PhD, A. Hristova, PhD, Y. Kochev, PhD, as well as Stanislav Pavlov, PhD, who defended his dissertation on “International Legal Aspects of the Right to Health” in 2022 under the supervision of Prof. Belova. The attached list of scientific studies on the dissertation topic shows that Prof. G. Belova, PhD, maintains a lasting interest in the researched issues.

The abstract is 49 pages long, properly structured, and presents the main objectives, scientific research tasks, research methods and scientific approaches, key aspects of the individual chapters, and main conclusions. It thus meets the academic requirements for this kind of research.

In addition to the publications presented on the dissertation topic, the candidate has authored numerous other articles in the fields of international law, EU Law, the Council of Europe, and human rights issues. The overall impressive

production of the author and the noticed citations (a total of 450 points according to the indicators under the letter “D”) are convincing and categorical proof that the results of the author’s research activity have reached the wider scientific community. The candidate’s previous scientific output significantly exceeds the required indicators for a “Doctor of Science” in accordance with the Regulations for the Implementation of the LDASRB.

In this review, the main subject of evaluation will be the qualities of the dissertation titled: “Development and Role of the World Health Organization (International Legal Aspects)”. The work covers a relatively large chronological period of the WHO’s development, based on the existing health organizations, in which profound changes occur in its characteristics, participants and management. The dissertation is devoted to a current and interdisciplinary topic, making it of scientific interest and practical application. It reflects the accumulated knowledge, practical experience and teaching work of the candidate Gabriela Belova at the Faculty of Law and History of SWU “Neofit Rilski”. Additionally, her role as a guest professor at the Diplomatic Institute at the Ministry of Foreign Affairs and at foreign universities, where she delivers lectures and courses in International Law, European Union Law, human rights protection, conflictology, and security issues, is also reflected in this work.

The work represents the development of a new problem for Bulgarian specialized literature. It has a neat structure, consisting of an introduction, six chapters, a conclusion, appendices, and a list of sources and literature (over 230 sources in Cyrillic and Latin, including monographs, articles, studies, acts and documents, and internet sources), totaling 287 standard typewritten pages.

The dissertation is well-developed, with a logical structure. Here, I will outline some of the contributions of the dissertation, which can be conditionally divided into theoretical, scientific, and theoretical-applied contributions. I declare

that I accept the specified points of contribution in the dissertation, which I consider to meet the requirement of Art. 12, para. 3 of the LDSARB. Among these, I would highlight the following **significant scientific contributions**:

- The present study is the first comprehensive and in-depth examination of the international legal aspects of the development and significance of the WHO as a leading and coordinating center in the field of public health, both historically and in the current context. It includes a rich overview of scientific developments on the issue by Bulgarian and foreign authors.
- The place and role, as well as the specifics of the WHO as one of the specialized organizations within the United Nations system, are highlighted.
- Emphasis is placed on the normative powers of the World Health Assembly, which, in accordance with Article 19 of the Constitution, has the power to adopt **conventions** or **agreements** on any matter within the competence of the Organization. Additionally, it has the right to adopt **rules** in five precisely defined areas, listed in Article 21. One of these areas relates to the adoption of “*sanitary and quarantine requirements and other procedures designed to prevent the international spread of disease*”, under which the International Sanitary Regulations, known after 1969 as the International Health Regulations, were adopted.
- The conclusion that the World Health Organization, even in its name, is associated with the difficult defense of the idea that health covers the whole world, including colonial and developing countries, is distinguished by its originality. It is noteworthy that the Constitution of the WHO was signed by sixty countries, more even than the signatories of the UN Charter.
- The analysis of the acts provided for in Articles 19 and 21 of the Constitution of the WHO, namely conventions, agreements, and rules, as well as Article 20, is original. Article 20 is characterized as an unusual mechanism for the conclusion of

multilateral treaties in international law, stipulating that each member of the organization undertakes, within eighteen months from the date of adoption of the relevant convention or agreement by the World Health Assembly, to take steps for its approval, even if the national delegation to the WHO voted against it. The adoption of rules in accordance with Article 22 is even more remarkable than the adoption of agreements or conventions. A contributing conclusion is that perhaps only the Constitution of the WHO allows binding and imposing obligations in international law in the absence of the express consent of the state.

- The original analysis of the eradication of smallpox achieved in the late 1970s is indeed a remarkable achievement. It was the first successful human intervention in history to overcome a major infectious disease, demonstrating that during the Cold War, despite the tension between the two superpowers, “technical” cooperation between the United States and the Soviet Union was still possible.

- A significant contribution is the exposition of the seriousness of the COVID-19 pandemic, clearly demonstrating its threat to public health, which can justify restrictions on certain rights, such as those arising from the imposition of quarantine or isolation, or restricting freedom of movement. Such restrictions can only be imposed when they are lawful, pursue a legitimate aim, and are proportionate in accordance with the Syracuse principles. It is concluded that regarding the mass introduction of quarantine in connection with COVID-19, the WHO has adopted a somewhat contradictory approach. The WHO has faced criticism, including accusations of being too friendly to China and taking incorrect steps at the beginning of the crisis. Attention is drawn to important challenges facing the international community related to COVID-19, such as the so-called infodemic and cybercrime, highlighting the first cyberattack against a hospital (Brno, March 13, 2020). A notable contribution is the clarification of the concept

of PHEIC - an extraordinary event which is determined to constitute a public health risk to other States through the international spread of disease.

- The statement in the last part about the IHR is particularly original. The purpose of the IHR is to support the prevention and response against health threats of international importance. Although they were largely revised in 2005 to better prepare the international community to respond in the event of an outbreak, questions have been raised about how well the IHR serve as an adequate legal tool for unknown, contagious, long-lasting, and wide-spectrum diseases such as COVID-19. It is fair to conclude that amendments to the IHR are required, which are expected to be considered at the 77th session of the WHA in May 2024.

I should point out that the scientific, theoretical and applied contributions of this first and academically professional study of the role and development of the World Health Organization, as indicated so far, by no means exhaust the achievements of the work.

4. Personal Impressions of the Candidate

I know Gabriela Belova as a professor at the Faculty of Law and History of the South-West University “Neofit Rilski”, where we work in the same department. I have witnessed her professional development over the past two decades, having participated as a member of the scientific jury in her competition procedure for the academic position of “Professor”. Her presence in the academic community is strong, her colleagues know and respect her.

5. Critical Notes and Recommendations

I would recommend that the candidate continue her research activity on WHO issues and that the work be published in both Bulgarian and English.

6. Conclusion

In conclusion, I would like to emphasize that Prof. Gabriela Belova Belova-Ganeva, PhD, is an established and successful professor and researcher. She is a member of the Bulgarian Association of International Law and the Bulgarian Association for European Law, serves on the editorial boards of Bulgarian and foreign journals (one of which is included in SCOPUS), and participates in conference program committees. She is also a representative of Bulgaria in the Group of Independent Experts at the Congress of Local and Regional Authorities of the Council of Europe and serves as an Alternate member in the Agency for Fundamental Rights of the European Union.

The dissertation presented by Prof. Gabriela Belova, PhD for the awarding of the scientific degree “Doctor of Science” in the professional field 3.6 Law fully meets the requirements of the LDASRB, the Regulations for the Implementation of the LDASRB and the Internal Rules for the Development of the Academic Staff at the South-West University for the acquisition of the scientific degree “Doctor of Science”.

The candidate, Prof. Gabriela Belova, PhD, has presented a sufficient number of scientific works published after the materials used in the occupation of the academic position “Professor”. The presented dissertation contains original theoretical and scientific contributions and theoretical developments with practical applicability. Based on the above, I give a convinced positive assessment of the dissertation work and propose to the esteemed members of the scientific jury to highly appreciate the merits of the dissertation work and to award Prof. Gabriela Belova Belova-Ganeva, PhD, the scientific degree “Doctor of Science” in the professional field 3.6. Law (International Law and International Relations).

14.08.2024

Prof. Nikolay Marin, PhD